

MEDENİ ve VAKUR DURMAK

11-12 Aralık'ta AB ülkelerinin Dışişleri Bakanları Brüksel'de bir araya geldiklerinde son 6 yıldır olduğu gibi yine en heyecanlı gündem maddesi, "Türkiye ile ilişkiler" olacak. Limanların açılması noktasında Avrupa Birliği'nin tutumu kafa karışıklığı yaratıyor. Bunun sağlanamaması durumunda Fransa-Avusturya-Kıbrıs ve Yunanistan, Türkiye'ye ceza kesilmesini istiyorlar.

Olayların gelişimini bir kez daha hatırlayalım. Türkiye ve K.K.T.C çözüm için uluslar arası toplumun önerisini benimseyerek Anan Planı'na destek vermişti. Rum tarafının "Hayır" oyuna karşılık Türk tarafı büyük farkla "Evet" demişti. Normal şartlarda beklenen referandumun sonucuna göre AB'nin K.K.T.C'ne uyguladığı kısıtlamaların kaldırılması gerekmekteydi. Ama maalesef bizle beraber tüm dünya "batı kurnazlığı" ile tanıştı. Her fırsatta dile getirilen "şark kurnazlığı" tüm hükmünü yitirdi. Gelişmelerin bu nokta gelmesinden sonra 17 Aralık'ta yaşanan gerilimi esefle hatırlıyoruz. Kendilerine düşen ödevi yapmamakta ısrar eden kurnaz çocuk, şimdi bizi ev ödevimizi yapmamakla suçluyor. Suçlamakla kalmıyor müzakerelerin kesileceği tehdidini savuruyor. Diğer taraftan Türkiye'ye Ortodoks Kilisesi ile diyalogu güçlendirmek için gelen Papa'nın bizzat kendisinin bile inanmadığı, bunun ötesinde karşı olduğu "Dinler arası hoşgörü hareketi" yapılanların asıl amacını gizlemek için kılıf olarak kullanılıyor.

AB müzakereleri hiç şüphesiz birçok ülke için sıkıntılı geçmiştir. Özellikle muhafazakar ve köklü geleneklere sahip ülkeler bu süreçte daha fazla zorlanmışlardır. İngiltere'nin bile birliğe girmesi bir hayli güç gerçekleşmiştir. Başlarda sadece ekonomik topluluk hüviyetinde olan birlik, siyasi birliğe geçilmesinden sonra üyelik şartlarında yeni kriterler benimsemiştir. Bu kriterlerin en başında da "kültür" kavramı gelmektedir. Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi içine sindirememesinin nedeni de budur. Ekonomik gelişmişlik sadece durumu idare etmeyi amaçlayan taktik niteliği taşımaktadır. Eğer böyle olmasaydı 23-24 Kasım 2006 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Dünya Ekonomik Forumu"nda açıklanan ve dünyanın önde gelen yatırımcıları arasında yapılan ankette "Yeni yatırım yapacak olsaydınız hangi ülkeleri tercih ederdiniz?" sorusuna "Hindistan, Çin, Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri, Endonezya" sıralamaları yapılmazdı. Dünyanın önde gelen yatırımcılarının gözdesi durumuna gelen bir Türkiye, Avrupa ekonomik gelişmişliğini yeterli mi görmektedir? Yoksa geleceğin dünyasına ömrünün yarısını tatille geçiren yaşlanmış ve kendi dünyasına kapanmış olarak mı hazırlanmak istemektedir? Elbette ki hayır. Avrupa kültürel ve dini farklılığı çağlar byu olduğu gibi şimdi de içine sindirememektedir.

Türkiye gibi coğrafi ve nüfus bakımından büyük ülkelerde, kültürel ve ekonomik gelişmişliğin homojen bir yapıya kavuşması zaman almaktadır. Kaldı ki AB üyeliğinin amaçlarından biri de ekonomik ve kültürel gelişmişliğin sağlanmasıdır. Müzakere sürecinde bunun gerçekleşmesini istemek yersiz bir uğraştır.

Tüm bunlar karşısında geçen yazımda belirttiğim "İki Yüzlü Avrupa" gerçeğiyle yüzleşmek v sağduyumuzu ve medeni duruşumuzu koruma zorunluluğu bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Medeniyetin beşiği olan Anadolu'nun bize aşladığı, kültürlerin, dinlerin ve ırkların birlikteliğini

kusursuz olarak başaran bir kültürün mirasçısıyız. Buna karşın batı her türlü ayrımcılığın ve sömürgeciliğin liderliğini çağlar boyunca yapmıştır ve yapmaya devam etmektedir. Sultan Abdülhamit, Türk-Rum gerilimi tırmanıp kötü olaylar olmasın, dünyadan Türkiye'ye o gözle bakılmasın diye İstanbul'un fethi kutlamalarının gösterişli bir şekilde yapılmasını yasaklamıştır. Atatürk'ün Ayasofya'yı müze yapmasının da sebebi tamamen siyasi ve rasyoneldir. Bu şekilde Ayasofya'nın kiliseye çevrilmesi yönünde öteden beri gelen baskıları boşa çıkardığı gibi, herhangi bir dinler arası gerilme Ayasofya sembolü ile Türkiye'nin muhatap olmasını önlemek için Ayasofya'yı müze yapmıştır.

Sonuç olarak Avrupa düşünce ve diyalektiğini yeniden gözden geçirmek zorundadır. Dünyada barış ve refahın yeniden sağlanmasının yegane yolunun önyargılardan arınmış düşüncelerin hayata geçirilmesinden geçtiği unutulmamalıdır. Türkiye'nin AB üyeliği bu tür bir düşüncenin hayata geçirilmesine eşsiz bir örnek olacaktır. Ters durumunda dünya da barış ve refahın her fırsatta sağlanacağını iddia edenler güvenilirliklerini kaybetmektedir. Masum ve barışçı düşüncelerin ardına sığınarak dünyayı şiddet ve terörün kucağına atanlar, kendilerinin de aynı dünyada yaşadığını bir an önce farkına varmalıdırlar. Olumsuzluklara rağmen Türkiye bir köprü olarak medeniyetler arası diyalogun sağlanması için çalışmaya ılelebet devam edecektir. Bu duruş medeni ve onurlu bir duruş olarak kuşaklara miras olarak kalacaktır.